

Osnovna škola „Olga Golović“ – Nikšić

SNOR-ov Projekat
(Seka – Nađa – Olja – Rašo)

„Promjena ponašanja kroz igru“

Tim projekta:
-Stana Koprivica
-Nada Lalatović
-Olivera Backović
-Radoje Stanić

International Teacher Leadership Project
ITL

Nikšić, 22.09.2011.

SNOR-ov Projekat

Mi smo nastavnici i predajemo u nižim razredima (I – V) u Osnovnoj školi „**Olga Golović**“ – Nikšić, Crna Gora.

U našem radu smo uočili da je neprilagođeno ponašanje kod djece često znak dječijeg otpora ponašanju odraslih (roditelja i nastavnika) i da ono zahtijeva promjenu ponašanja odraslih. Zbog toga smo se odlučili da u našoj nastavnoj praksi pristupimo projektu „Promjena ponašanja kroz igru“ koji u osnovi ima *olakšavanje boravka u školi djeci sa emocionalnim problemima*.

Ciljna grupa projekta su djeca sa emocionalnim problemima i teškoćama u socijalizaciji, pošto za ovu djecu nema specijalnih škola i jer ona nijesu obuhvaćena postojećim zakonskim aktima. *Ovu grupu čine:* zatvorena, stidljiva, povučena, neprilagođena, netolerantna, nemirna, djeca koja ne prihvataju autoritet, hiperaktivna, nametljiva, djeca agresivnog ponašanja, sklona tučama, sukobima, odbačena od vršnjaka, nedisciplinovana, djeca sa neadekvatnim odnosom prema školi...

Projekat se sastoji iz više *djelova, aktivnosti* (koraka) i *oblika rada*. To su:

- **Sistematsko posmatranje u periodu prilagođavanja djeteta na školu;**
- **Rad sa evidentiranom djecom (grupni: dva puta mjesečno, individualni: jedan put mjesečno);**
- **Rad sa roditeljma (jedan put mjesečno);**
- **Saradnja sa nastavnim osobljem i drugim službama i**
- **Evaluacija.**

Projekat je realizovan u toku **jedne školske godine.**

OBRAZLOŽENJE DJELOVA PROJEKTA:

1. Sistematsko posmatranje u periodu prilagođavanja djeteta na školu se odvijalo kroz praćenje:

- Emocionalnih reakcija na dolazak u školu,
- Odnosa prema vršnjacima iz odjeljenja,
- Odnosa prema učiteljici,
- Reakcija na uspjeh,
- Reakcija na neuspjeh,
- Odnosa prema drugoj djeci iz odjeljenja i
- Emocija koje preovlađuju tokom boravka u školi.

Ovo posmatranje je izvršeno putem *ankete*.

OBRAZLOŽENJE DJELOVA PROJEKTA:

2. Rad sa djecom, *grupni i individualni* se odvijao u cilju razvijanja samopouzdanja, pružanja pomoći i podrške u učenju i drugim problemima, razvoju kvaliteta i kreativnosti u radu, poboljšanju odnosa sa vršnjacima, učiteljima, roditeljima i prevencije poremećaja u ponašanju.

Aktivnosti u radu sa djecom su vršene putem *radionica*. One su oblik aktivnog učenja kroz kružnu komunikaciju – učenici sjede u krugu kako bi se što bolje vidjeli i čuli, bili podjednako uvaženo i kako bi redom razmjenjivali svoje misli i osjećanja i na taj način ih podijelili sa grupom. *Cilj* ovakvog rada je podsticanje rasta i razvoja zdrave osobe i sticanje socijalnog i emocionalnog iskustva kroz komunikaciju i doživljavanje. U njoj učestvuju svi u skladu sa svojim kognitivnim, emocionalnim i socijalnim sposobnostima, raspoloženjem i motivacijom.

OBRAZLOŽENJE DJELOVA PROJEKTA:

Radionica se sastoji iz tri dijela:

- *Uvodna aktivnost* – priprema atmosfere za rad
- *Glavna aktivnost* – odnosi se na unaprijed pripremljenu temu kroz različite tehnike (crtanje, pričanje, igra uloga, pantomima...) i
- *Završna aktivnost* – zaokružuje tematsku cjelinu kroz dijeljenje iskustava.

Radionice sa djecom smo sproveli po planiranom *rasporedu*

I	Upoznavanje djece međusobno i sa učiteljima
II	Naše drvo
III	Šta je u mom srcu
IV	Ja i drugi
V	Saradnja i takmičenje
VI	Kako slušamo
VII	Rješavanje problema
VIII	Osjećanje
IX	Rastanak (sa upitnikom za djecu)
X	Evaluacijska radionica

OBRAZLOŽENJE DJELOVA PROJEKTA:

Radionice sa djecom

Cilj rada sa djecom je bio razvoj socijalnih i prosocijalnih vještina, sticanje uvida u svoje osobine, ponašanje, stvaranje pozitivne slike o sebi, prihvatanje drugih, međusobno uvažavanje, razvoj saradnje, samostalnost, odgovornost, formiranje pozitivnog odnosa prema školi.

Sadržaji koje smo realizovali tokom naših radionica su: upoznavanje, definisanje i usvajanje grupnih pravila, timski rad i saradnja, rad na emocijama, samokontroli, prihvatanju poraza, komunikacijskim vještinama, rješavanje sukoba, rastanku...

Metode koje smo u grupnom radu koristili su: iskustveno učenje, vježbanje, igre, likovno izražavanje, razgovor, takmičenje...

RADIONICE

Od realizovanih radionica, djeca su najviše interesovanja i kreativnosti pokazala za sljedeće:

NAŠE DRVO: (razgovor u krugu, rad na jabukama i listovima od papira, grupna diskusija)

RADIONICE

Od realizovanih radionica, djeca su najviše interesovanja i kreativnosti pokazala za sljedeće:

JA I DRUGI: (razgovor u krugu, osobe preko puta, razgovor u krugu, izvlačenje ceduljica iz kutije, predstavljanje druga crtežom, izložba crteža, razgovor u krugu)

RADIONICE

Od realizovanih radionica, djeca su najviše interesovanja i kreativnosti pokazala za sljedeće:

JA I DRUGI:

RADIONICE

Od realizovanih radionica, djeca su najviše interesovanja i kreativnosti pokazala za sljedeće:

JA I DRUGI:

RADIONICE

Od realizovanih radionica, djeca su najviše interesovanja i kreativnosti pokazala za sljedeće:

OSJEĆANJA: (razgovor u krugu, ime i pokret – tijelo koje govori, razgovor u krugu, **n crtaj kako se osjećaš, izložba radova, završni krug razgovora**)

RADIONICE

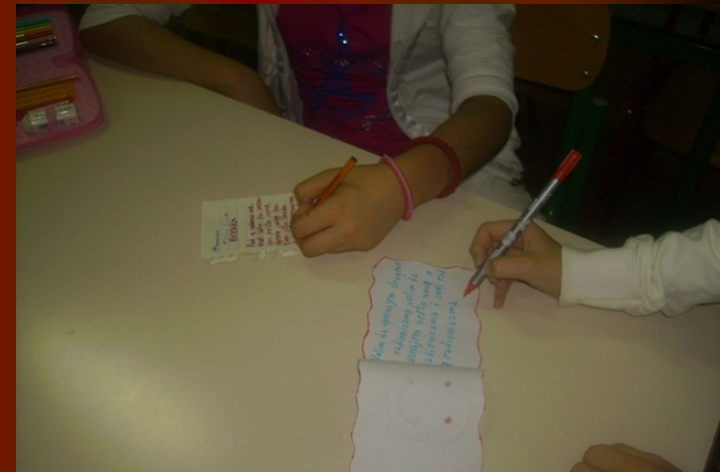
Od realizovanih radionica, djeca su najviše interesovanja i kreativnosti pokazala za sljedeće:

OSJEĆANJA:

Evaluacijska R A D I O N I C E

Zapažanja učenika o radionicama

OBRAZLOŽENJE DJELOVA PROJEKTA:

3. Pošto je rad sa roditeljima važno područje u otklanjanju poremećaja u ponašanju djece, mi smo ih animirali na saradnju u cilju podsticanja njihovog aktivnog učešća u vaspitanju i razmjeni međusobnih iskustava.

Grupni rad sa roditeljima je izveden kroz sljedeće radionice:

I	Upoznavanje i motivisanje za ovakvu vrstu rada
II	Organizacija porodičnog života
III	Vaspitni stilovi
IV	Evaluacijska radionica (sa upitnikom za roditelje)

OBRAZLOŽENJE DJELOVA PROJEKTA:

Grupni rad sa roditeljima

Sadržaj roditeljskih sastanaka su bili:

- Prihvatanje djeteta,
- Stvaranje pozitivne slike o djetetu,
- Podrška i podsticanje djeteta,
- Poboljšanje komunikacije u porodici,
- Razumijevanje porodičnog života, porodičnih uloga i odnosa, i
- Upućivanje na potrebne promjene.

OBRAZLOŽENJE DJELOVA PROJEKTA:

Grupni rad sa roditeljima

Metode u sprovođenju roditeljskih susreta su bile:

- razgovor,
- diskusija i
- kraća izlaganja.

OBRAZLOŽENJE DJELOVA PROJEKTA:

Saradnja i razmjena iskustava

4. U toku projekta saradivali smo međusobno i sa drugim kolegama, stručnim službama (pedagozi, vaspitači...), u cilju nadopunjavanja, sagledavanja i objašnjavanja ponašanja djeteta iz različitih uglova.

Kroz razmjenu iskustava i znanja mi smo zajednički tražili i pronalazili ideje kako bi što kreativnije pružili pomoć u razvoju djeteta, promjeni kvaliteta porodičnih odnosa i odnosa porodice i škole.

OBRAZLOŽENJE DJELOVA PROJEKTA:

Evaluacija

5. Evaluacija je obavljena putem razgovora nakon grupnog rada i sa drugim osobama koje se bave sličnim poslom.

Cilj evaluacije je bio rješavanje teškoća koje se javljaju u radu sa djecom koja imaju emocionalne probleme.

Evaluaciju smo vršili putem:

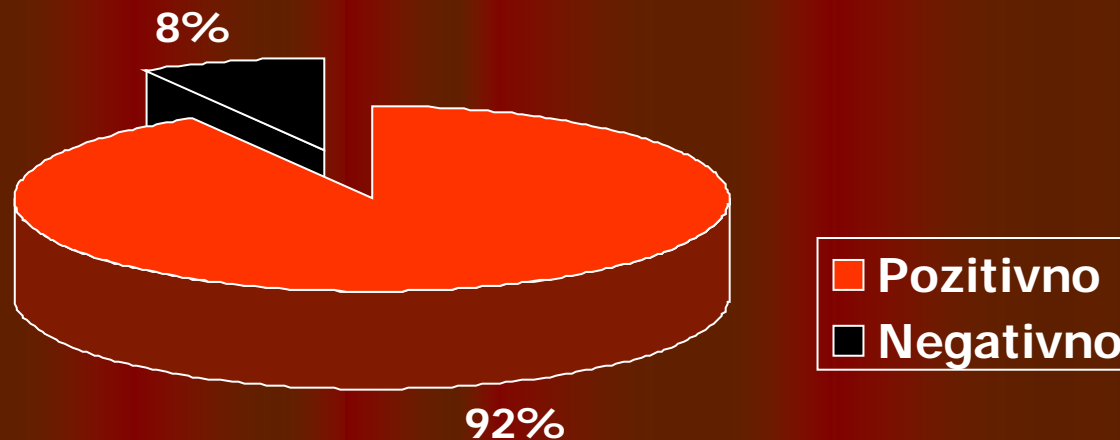
- Vođenje dnevnika (podaci o održanoj radionici);
- Razgovora o utiscima na kraju svake radionice;
- Anonimnih upitnika i anketa i
- Procjene zadovoljstva učesnika (izjave djece i roditelja).

Evaluacija

Grupni rad sa roditeljima

Da li ste primijetili neke promjene kod djeteta koje biste mogli pripisati uticaju ovog Programa?

Grafikon br. 1

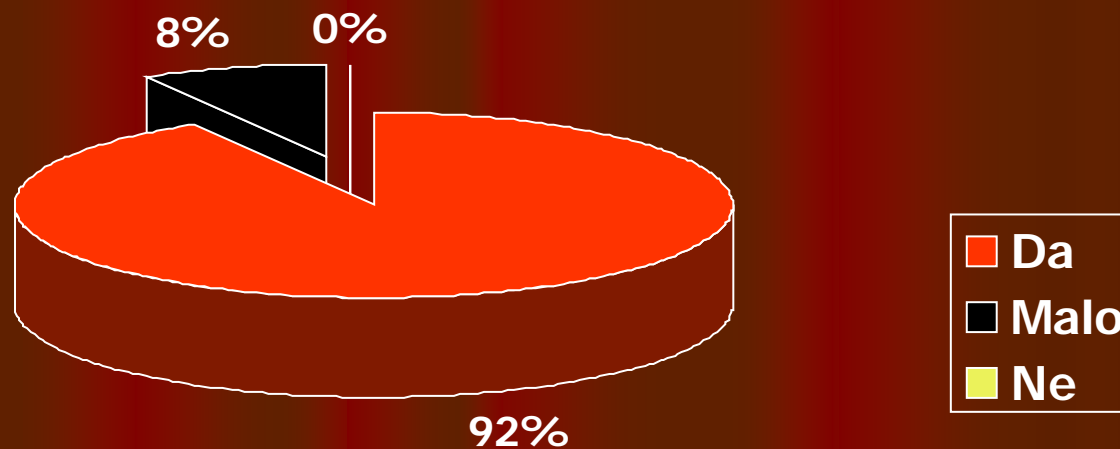

Evaluacija

Grupni rad sa roditeljima

Da li smatrate da je ovakav rad u školi koristio Vašem djetetu?

Grafikon br. 2.

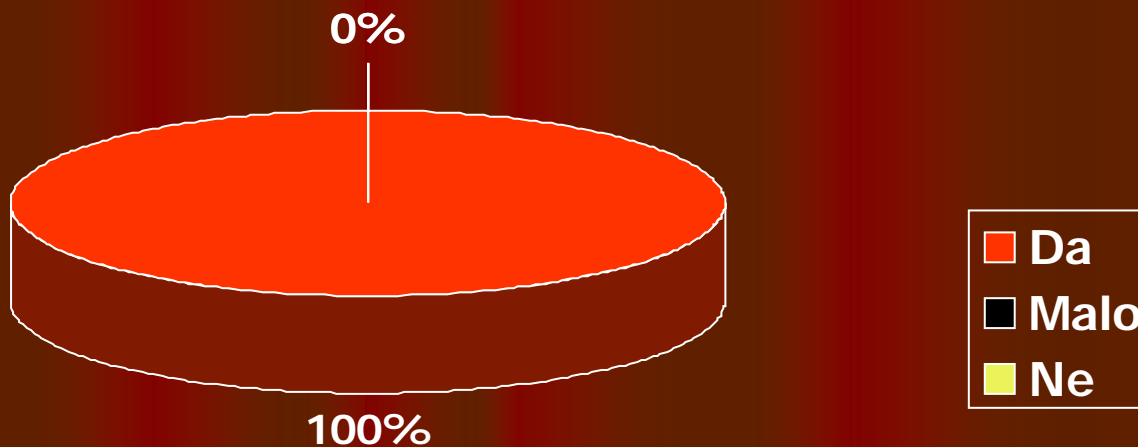

Evaluacija

Grupni rad sa roditeljima

Da li ste primijetili neke promjene kod sebe, u svom odnosu prema djetetu, porodici, školi i sl.?

Grafikon br. 3

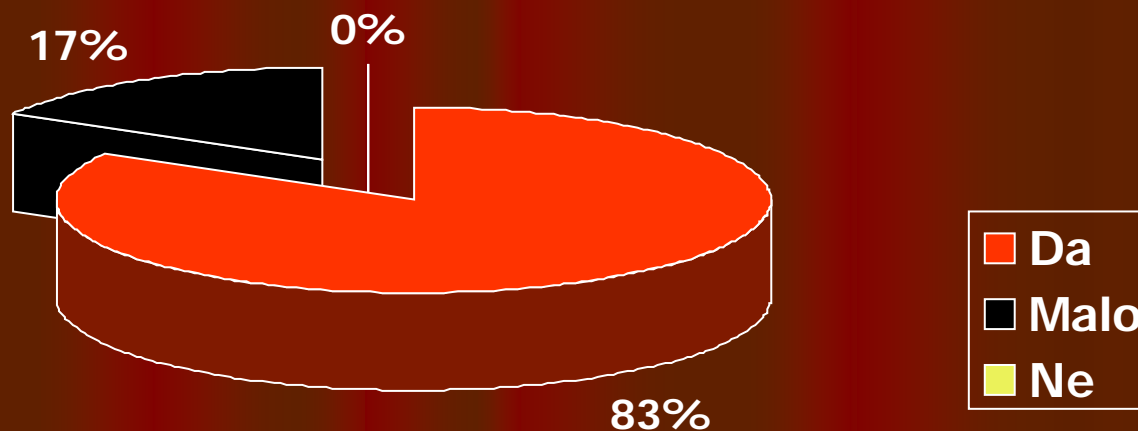

Evaluacija

Grupni rad sa roditeljima

Kako je Vaše dijete zadovoljno ovim Programom?

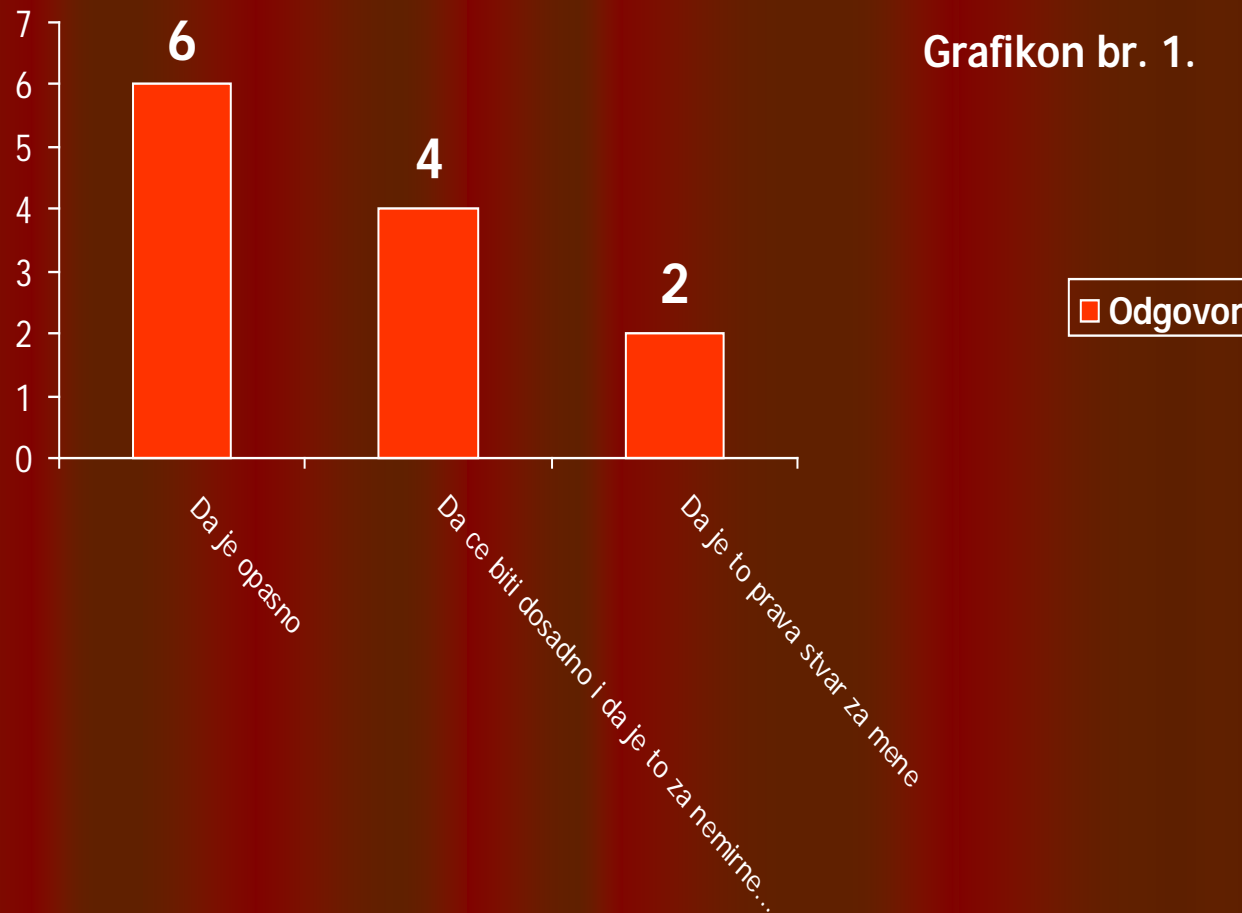
Grafikon br. 4.

Evaluacija

Grupni rad sa djecom

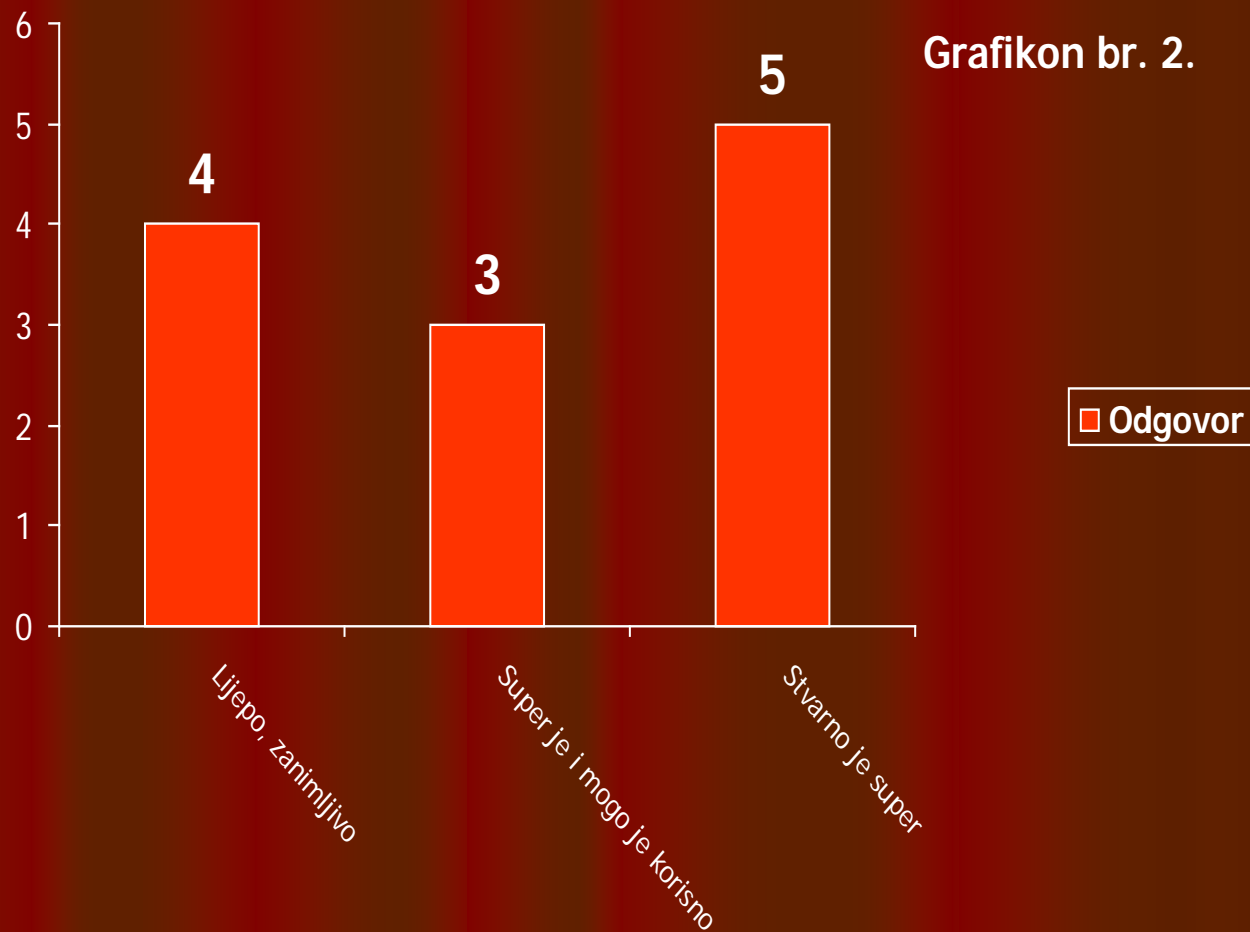
Kad sam počeo da dolazim na radionice mislio sam:

Evaluacija

Grupni rad sa djecom

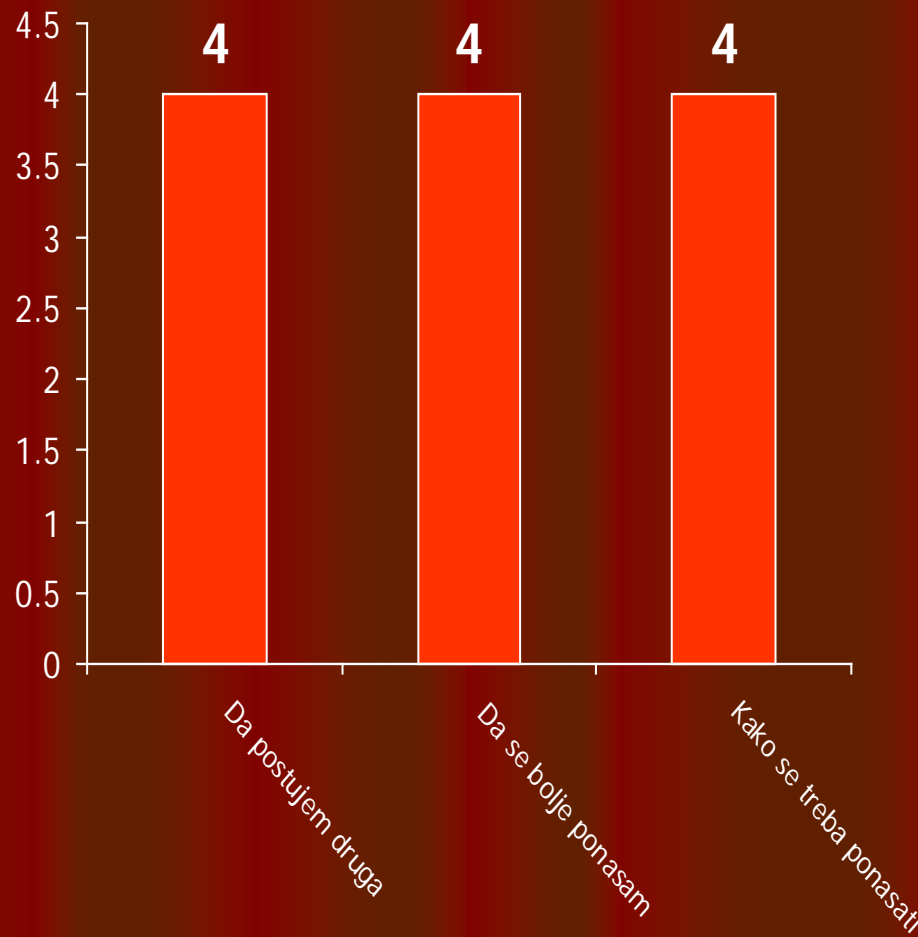
Sada mislim da je na radionicama:

Evaluacija

Grupni rad sa djecom

Na radionicama sam naučio:

Grafikon br. 3.

Odgovor

Evaluacija

Grupni rad sa djecom

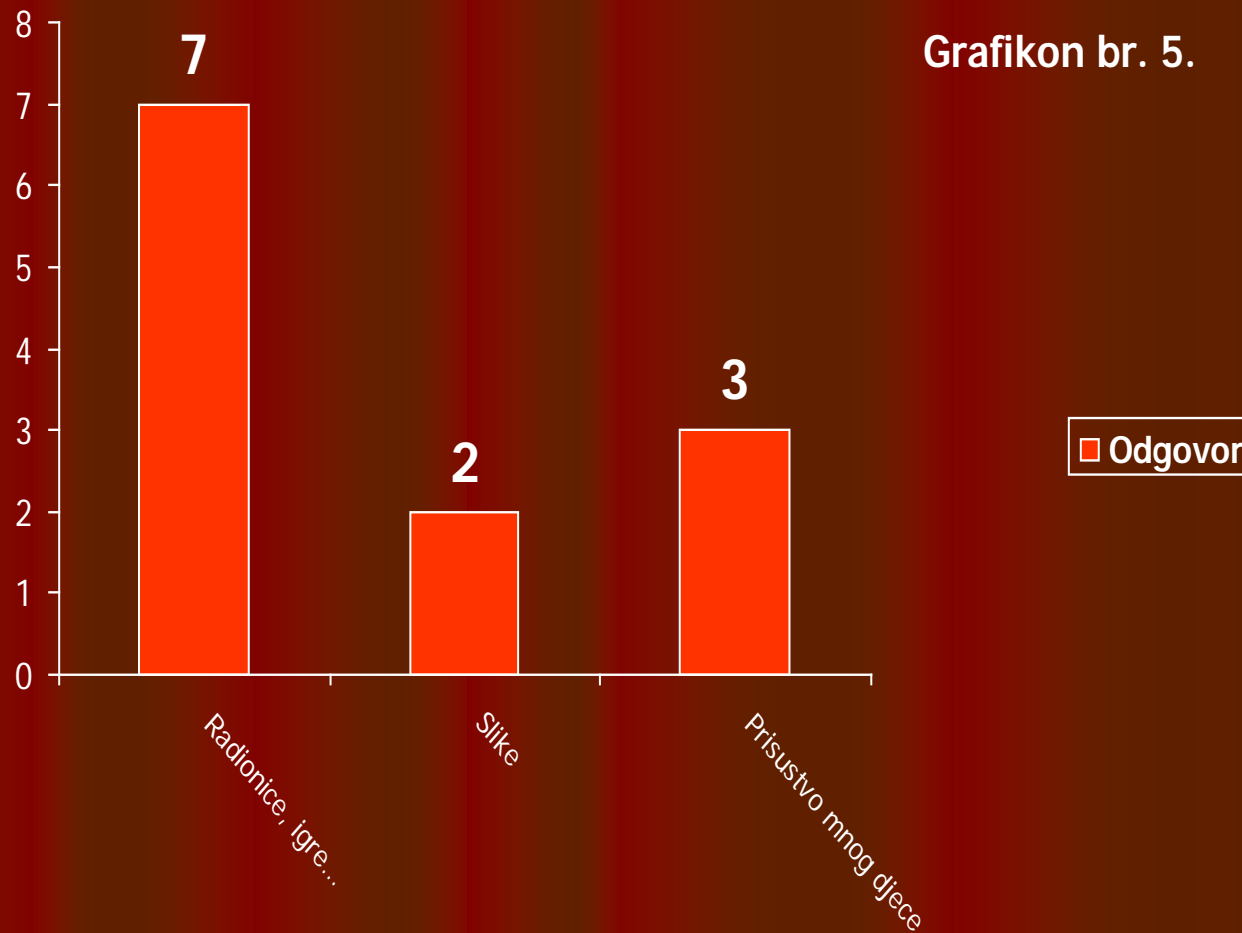
Na radionicama mi se najmanje dopalo:

Evaluacija

Grupni rad sa djecom

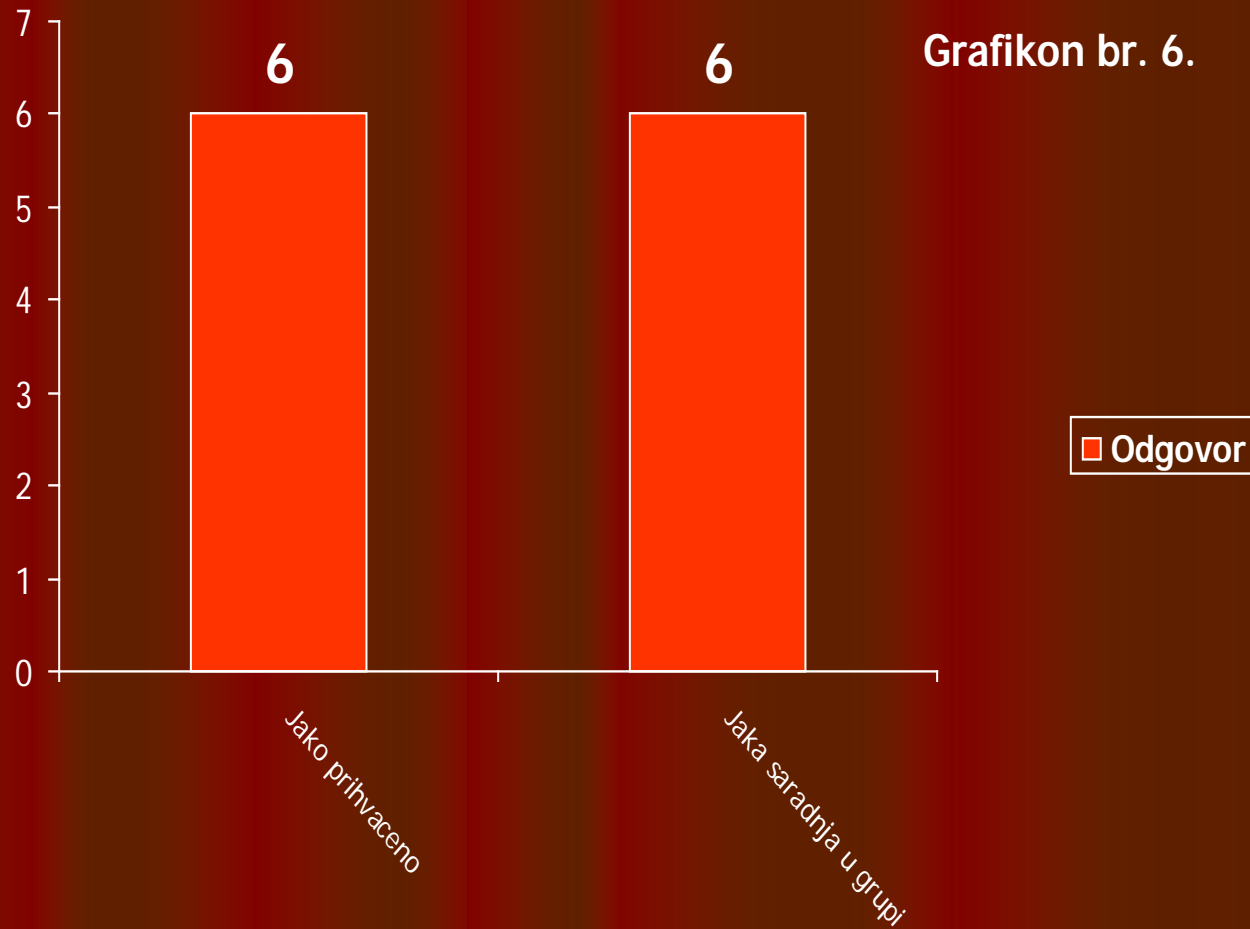
U najljepšem sjećanju će mi ostati:

Evaluacija

Grupni rad sa djecom

Svi se u grupi osjećaju:

UTICAJ PROJEKTA:

Ciljna grupa	Uticaoaj
Učenicci	<ul style="list-style-type: none">-Povećano samopouzdanje-Poboljšanje uspjeha u školi-Poboljšanje u odnosima učenik – učenik, učenik – učitelj i dijete – roditelj-Bolja prilagođenost i prihvaćenost djece u školskoj i vanškolskoj sredini
Roditelji	<ul style="list-style-type: none">-Poboljšanje kvaliteta odnosa sa djecom-Lakše savladavanje poteškoća u učenju i životnim problemima djece-Kvalitetniji i odgovorniji porodični život-Poboljšanje saradnje porodice i škole
Učitelji	<ul style="list-style-type: none">-Razvijanje uspješnosti u obrazovanju i vaspitanju djece sa emocionalnim problemima-Stvaranje pozitivne atmosfere u odjeljenju-Razvijanje spremnosti za usvajanje novih metoda rada sa djecom
Članovi stručnog tima	<ul style="list-style-type: none">-Usvajanje metoda i tehnika za posticanje razvoja djece-Razvijanje vještina za što bolje savjetovanje roditelja, učitelja i drugih saradnika u radu sa ovom djecom

UČINAK PROJEKTA U BUDUĆNOSTI:

Projekat će biti prezentovan kolegama naše, ali i drugih škola kako bi im našim iskustvom pomogli da ovu ideju iskoriste i primijene u svojoj nastavnoj praksi. Ovaj program se može koristiti u radu a djecom različitog uzrasta. Osnovna koncepcija programa može biti ista uz prilagođavanje ciljeva, sadržaja i aktivnosti zavisno od uzrasta i specifičnih potreba učesnika.

Hvala za pažnju!

OŠ "Olga Golović"
Skadarska 7., 81400 Nikšić
Crna Gora

e-mail: olgagolovic@gmail.com
Portal Moja škola: [www. JU OŠ "Olga Golović" - Nikšić – MNE](http://www.JUOŠOlgaGolović-Nikšić-MNE)
Facebook: [fb>>>OG](https://www.facebook.com/fb>>>OG)